

VIVINT LA COVID-19 DES DEL CAMERUN

Natàlia Lagunas Prat

Cooperant d'Agermanament al Camerun

Sóc al Camerun des de principis de setembre del 2019, amb el parèntesi d'un petit viatge que vaig fer a Barcelona el gener per visitar la família i fer diverses gestions a casa.

Just a principis de febrer, abans de tornar cap aquí, es va sentir a parlar dels primers casos de Covid-19 a la Xina. S'estava discutint si el famós Congrés del Mòbil a Barcelona es faria o no. Poc em pensava que la situació esdevindria una pandèmia mundial que ha canviat el món sencer en tots els sentits.

Des del Camerun anava llegint les notícies, sobretot les claus del dia d'Antoni Bassas, parlava amb la família i amics i tot plegat semblava una pel·lícula de ciència ficció. Com aquella que es diu *Contagio* on tothom va morint per culpa d'un virus i malgrat les quarantenes no s'hi pot posar fre. Un film ben angoixant però molt ben fet.

Quan ets lluny de casa i tenint en compte la violència d'aquest virus, que finalment no només afectava les persones grans ni depenia de la temperatura, t'espantes i molt. No tant pel fet d'agafar-lo sinó d'on poder trobar un hospital que estiguin preparats per a poder-lo curar i que tinguin respiradors i/o que funcionin en cas de necessitar-los. Pensant en el sistema sanitari de Camerun, completament privat i amb unes carències de recursos materials, humans i tecnològics molt significatius, tots els expatriats es van alarmar i van entrar en estat de psicosis. La majoria, abans que tanquessin les fronteres van marxar immediatament als seus països d'origen. Principalment Europa, Amèrica del Nord i Àsia.

Com no es podia tenir por si aquest terrible virus, Corona, tal com diuen aquí, saturava les UCIs a Europa? Què fariem si d'UCIs, aquí, n'hi ha de comptades en tot el país? Jo també vaig tenir moments de pànic durant forces dies.

Tothom de Barcelona em trucava preocupat per la situació a l'Àfrica. I jo els deia que llegint les notícies, per primera vegada em sentia més protegida aquí que no pas si fos a casa. El

confinament estricte per vosaltres i les morts diàries espantaven. Jo també ho estava, d'espantada, però quan vius a l'Àfrica després de tant de temps (aviat farà 3 anys) crec que tot es relativitza més.

La gent em deia que tornés urgentment abans que tanquessin les fronteres, que a l'Àfrica no em curarien si tenia aquest virus. Estaven preocupats per mi i jo per ells, perquè si hagués passat alguna cosa greu a algú de casa no hagués pogut agafar cap vol per tornar.

La gent d'ASAFRO també estaven inquiets, però ells han continuat la seva activitat a l'oficina, cadascú al seu despatx. Respectant les mesures de prevenció d'higiene, de distància i de protecció respiratòria. Ells m'han donat molta tranquil·litat. El que més els amoïna, i és ben normal, és com quedaran les subvencions dels projectes de cooperació i si hi haurà molts retalls econòmics en un futur proper.

Mentre la gent anaven morint com mosques a Espanya i Itàlia, per exemple, i el Govern va ben badar, aquí es van tancar fronteres el 17 de març quan només hi havia aproximadament 10 casos detectats i pocs contagiats. Tots ells provinents d'Europa. Principalment de França i Itàlia.

Àfrica va reaccionar de forma més ràpida i efectiva, evitant l'entrada del virus al país i establint mesures de confinament tot i que força relatives. Tenint en compte que el concepte confinament és només aplicable a països del primer món, és clar. Per poder-se confinar veritablement i sortir el menys possible has de tenir un habitatge equipat i preparat, tenir diners per fer compres que durin dies i tenir electrodomèstics per a conservar-los. Evidentment, electricitat per a connectar-los. En un país on les necessitats bàsiques no estan cobertes (la major part de la població rural i un percentatge important de la gent a les capitals no tenen sempre llum ni aigua potable a casa i viu en una economia de subsistència on s'ha de sortir a comprar i vendre cada dia amb els diners que tens avui) el confinament no és possible. En aquests mesos els nens han sortit a buscar aigua cada dia en un pou on toca tothom i tots ben juntets, les dones han sortit a treballar a les plantacions i els mercats estaven ben plens. No és irresponsabilitat, però per prevenir la Covid19, en aquest cas, si et quedes a casa et mors de gana.

Des del 17 de març, dia en què es van tancar les fronteres de Camerun, tant d'entrada com de sortida, també es van tancar tot tipus d'actes col·lectius, ministeris, administracions, escoles, esports i tot tipus de concert o celebració massiva. Fins i tot les esglésies van tancar. Els transports públics van reduir l'aforament a la meitat de passatgers, van doblar els preus dels bitllets i a les motos, en lloc d'anar-hi tres persones apart del conductor, només n'hi podia haver una. Fa riure oi? Ah, i tothom amb mascareta, tot i que no era obligatòria al principi. Sort, perquè la gent no tenia diners per comprar-les a les farmàcies!!! També les van triplicar de preu.

Les botigues, els bars, restaurants i la resta d'establiments d'oci i comerç podien obrir fins les 6 de la tarda. Quin confinament més estricte no? A partir d'aquesta hora res estava obert. Així ha estat fins fa 10 dies que veient que el virus no era significatiu i que hi havia un problema econòmic greu, el Govern va aixecar l'estat d'alerta malgrat que el Ministeri de sanitat camerunès hi estigués en contra.

Ara, aquí al Camerun, tothom pot anar on vol i quan vol sempre i quan utilitzi les mascaretes (totes fetes amb robes africanes) i es renti les mans abans d'entrar en un comerç amb un bidó d'aigua amb lleixiu on l'aixeta tothom la toca per obrir i tanca-la. La gent, aquí, beu molta cervesa al bar i evidentment la mascareta queda com un detall decoratiu al coll, al front o al costat de la Castel o la «33».

El camerunesos no parlen de res més. Als taxis, a la televisió, a la ràdio, als busos, a les botigues... El Corona és monotema de conversa. Alguns tenen molta por, d'altres se'n riuen i diuen que el Coronavirus només mata els blancs. Que aquest virus no pot matar els africans perquè ells estan acostumats a l'Ebola, a la malària i altres virus pitjors. Els blancs som uns figafors.

Durant aquests dos mesos, com a estrangera, haig de dir que m'he sentit molt rebutjada per la gent que no em coneix. Sobretot a la ciutat de Yaoundé, on pel fet de ser blanca m'han insultat en ple carrer dient-me que per culpa meva els ha arribat el virus, que marxi del país, m'han prohibit entrar en algunes botigues, m'han rebutjat dins alguns busos i fins i tot amenaçat de mort si torno a passar per determinats llocs. Tot, pel fet de ser blanca i pensar que els contagiaré el virus perquè vinc d'Europa.

Les escoles s'obriran el dia 1 de juny pels cursos que han de fer exàmens de final d'etapa. Per la resta d'alumnes, en principi es tornarà a les escoles, universitats i centres educatius a partir del setembre. No s'ha parlat si amb algunes restriccions o no.

A data d'avui, al Camerun hi ha 3.733 casos de Covid-19 contagiats detectats, 146 morts en hospitals i 1.595 curats. Unes dades ben insignificants al costat de la mortalitat que causa cada any la malària, la malnutrició o altres malalties no tractades en aquest país i en molts d'altres anomenats pobres o en vies de desenvolupament.

La Unió Europea i la OMS saben que aquestes dades són poc fiables i reals. Aquí s'intenta descomptar el nombre de morts i de contagiats per raons econòmiques. D'altra banda, malgrat es digui que un pacient de Covid serà tractat de forma gratuïta això no és cert. Quan entres a un hospital el primer que has de fer és passar per la caixa i pagar la consulta o visita. O això o no entres. A més, en tot el Camerun només hi ha 5 hospitals (basats a Yaoundé, Douala, Bafoussam i Kribi) que tinguin els tests per a la detecció.

Podeu imaginar la gent que viu en els poblats rurals ben lluny d'aquestes ciutats, com es poden detectar? Només pel preu del transport fins a l'hospital d'una gran ciutat i pagar la consulta ja és impossible que hi vagin. I ells també poden estar contagiats, ja que en aquests dos mesos molta gent de la capital ha anat a passar la quarantena als seus respectius *villages*.

Tot plegat molt surrealista. Però la veritat és que jo, amb les mesures que he pogut aplicar, m'he mogut pel país com he volgut i quan he volgut aguantant, això sí, aquest bullying social pel fet de ser blanca. Donades les circumstàncies que us explico i tenint en compte la incidència del Coronavirus aquí i a Catalunya, malgrat enyori el meu país i la meva gent, de moment em quedo al Camerun!!!!

Una abraçada i cuideu-vos molt.

Boumnyebel, 21 de maig de 2020